

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2025/26:SfU35

En ny mottagandelag

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till bl.a. en ny mottagandelag som ska ersätta lagen om mottagande av asylsökande m.fl., men med en mindre lagteknisk anpassning. Utskottet föreslår vidare att riksdagen godtar det som utskottet anför om regeringens förslag till ändringar i lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Regeringens förslag innebär bl.a. att villkoren för rätt till dagersättning skärps och att dagersättningen ska kunna sättas ned för utlänningar som inte fullgör sina skyldigheter. Asylsökande ska vara skyldiga att vistas inom ett begränsat geografiskt område, en s.k. områdesbegränsning, och medverka i närvarokontroller på asylboendet. Migrationsverket kommer också att kunna fatta individuella beslut om boende- och anmälningsskyldighet för asylsökande. Även utlänningar som har meddelats ett avlägsnandebeslut ska omfattas av en områdesbegränsning och anmälningsskyldighet. Enligt förslaget ska asylsökande dessutom kunna få undantag från kravet på arbets-tillstånd först efter sex månader från att asylansökan lämnades in. Vissa ändringar i andra lagar föreslås också.

Lagändringarna och den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2026 med vissa övergångsbestämmelser.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns tio reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:229 En ny mottagandelag.

13 yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Regeringens lagförslag	7
Utskottets ställningstagande	10
Framtida utformning av lagstiftningen	13
Utskottets ställningstagande	15
Reservationer	17
1. Avslag på propositionen, punkt 1 (V, MP)	17
2. Undantag från krav på arbetstillstånd, punkt 2 (S, V, C, MP)	17
3. Områdesbegränsning, punkt 3 (C, MP)	18
4. Eget boende, punkt 5 (S)	18
5. Privat drift av asylboenden, punkt 6 (S, V, MP)	19
6. Utformning av asylboenden, punkt 7 (MP)	19
7. Anvisning till kommuner, punkt 8 (S)	20
8. Dagersättning, punkt 9 (V, MP)	20
9. Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, punkt 10 (V, C, MP)	21
10. Översyn av mottagandet, punkt 11 (V, MP)	21
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	23
Propositionen	23
Följdmotionerna	23
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	26
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	53

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

1. Avslag på propositionen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4076 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 1 (V, MP)

2. Undantag från krav på arbetstillstånd

Riksdagen antar regeringens förslag till mottagandelag i de delar det avser 5 kap. 5 §.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:229 punkt 1 i denna del och avslår motion

2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 5.

Reservation 2 (S, V, C, MP)

3. Områdesbegränsning

Riksdagen antar regeringens förslag till mottagandelag i de delar det avser 4 kap. 1 och 2 §§.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:229 punkt 1 i denna del och avslår motion

2025/26:4089 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 3 (C, MP)

4. Lagförslagen i övrigt

Riksdagen

a) godtar det som utskottet anför om regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. i de delar det avser 4 §,

b) antar regeringens förslag till

1. mottagandelag i de delar som inte omfattas av utskottets förslag ovan,

2. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,

3. lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160) med den ändringen att 1 kap. 4 § ska ha den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3,

4. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),

5. lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395),

6. lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,

7. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),

8. lag om ändring i lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap,

9. lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. i de delar som inte omfattas av utskottets förslag ovan,

10. lag om ändring i skollagen (2010:800),

11. lag om ändring i socialtjänstlagen (2025:400),

12. lag om ändring i lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:229 punkterna 1 i denna del, 2–8, 9.1 och 10–12.

Framtida utformning av lagstiftningen

5. Eget boende

Riksdagen avslår motion

2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 4.

Reservation 4 (S)

6. Privat drift av asylboenden

Riksdagen avslår motion

2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1.

Reservation 5 (S, V, MP)

7. Utformning av asylboenden

Riksdagen avslår motion

2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 6 (MP)

8. Anvisning till kommuner

Riksdagen avslår motion

2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkandena 2 och 3.

Reservation 7 (S)

9. Dagersättning

Riksdagen avslår motion

2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3.

Reservation 8 (V, MP)

10. Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen

Riksdagen avslår motion

2025/26:4089 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation 9 (V, C, MP)

11. Översyn av mottagandet

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4076 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 2 och

2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 10 (V, MP)

Stockholm den 28 maj 2026

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Viktor Wärnick

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viktor Wärnick (M), Tony Haddou (V), Ida Karkiainen (S), Sanne Lennström (S), Clara Aranda (SD), Caroline Högström (M), Åsa Eriksson (S), Daniel Persson (SD), Ola Möller (S), Magnus Resare (M), Ingemar Kihlström (KD), Nima Gholam Ali Pour (SD), Patrik Karlson (L), Mona Olin (SD), Madeleine Atlas (C), Annika Hirvonen (MP) och Magdalena Sundqvist (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2025/26:229 En ny mottagandelag och 13 yrkanden i följdmotioner.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Utskottet har överlämnat den formella behandlingen av en del av ett lagförslag till sitt betänkande 2025/26:SfU31, nämligen förslaget till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. i de delar det avser 4 §. Denna paragraf är även föremål för ändringsförslag i bl.a. proposition 2025/26:265 Skärpta regler om uppsikt och förvar som bereds av utskottet i betänkande 2025/26:SfU31 och som riksdagen avser att besluta om under försommaren 2026. Överlämnandet görs för att uppnå en lagteknisk samordning av lagförslagen. Utskottet behandlar dock paragrafen i sak i det nu aktuella ärendet.

Regeringen föreslår också en ändring i 1 kap. 4 § arbetsmiljölagen (1977:1160). Ett förslag till ändring i denna bestämmelse finns även i propositionerna 2025/26:207 och 2025/26:185 som riksdagen behandlar i betänkande 2025/26:SoU29 respektive 2025/26:JuU35. Eftersom förslagen i propositionerna inte är samordnade har utskottet tagit fram ett eget förslag som samordnar förslagen. Utskottets lagförslag finns i bilaga 3.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ny mottagandelag och ändringar i andra lagar till följd av den nya lagen, dock med en lagteknisk anpassning. Riksdagen godtar det som utskottet anför om regeringens förslag till ändringar i lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. i de delar det avser 4 §.

Regeringens förslag innebär bl.a. att villkoren för rätt till dagersättning skärps och att dagersättningen ska kunna sättas ned för utlänningar som inte fullgör sina skyldigheter, exempelvis genom att inte följa de regler om områdesbegränsning och andra kontrollåtgärder som införs. Asylsökande ska kunna få undantag från kravet på arbetstillstånd först efter sex månader från att asylansökan lämnades in.

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att avslå propositionen helt eller delvis.

Jämför reservation 1 (V, MP), 2 (S, V, C, MP) och 3 (C, MP).

Propositionen

Tillämpningsområdet

Regeringen föreslår att det ska införas en ny mottagandelag som ersätter lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., förkortad LMA. Syftet med den nya lagen är, enligt regeringen, att förbättra förutsättningarna för ett ordnat mottagande och en effektivare återvändandeprocess samt att minska utanförskapet. Den nya lagen ska, med vissa undantag, omfatta utlänningar som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flyktingar eller alternativt skyddsbehövande, alltså asylsökande, samt utlänningar som har ansökt om uppehållstillstånd med eller efter tillfälligt skydd, alltså utlänningar som omfattas av massflyktsdirektivet. En utlänning ska i regel omfattas av lagen tills han eller hon har uppehållstillstånd eller uppehållsrätt och Skatteverket har beslutat om folkbokföring. En utlänning som saknar uppehållstillstånd ska omfattas av lagen tills han eller hon har lämnat landet. I vissa situationer kommer en utlänning som har upphört att omfattas av mottagandelagen att omfattas av lagen på nytt.

Boende

En asylsökande ska, även fortsättningsvis, som huvudregel tilldelas en plats på ett asylboende, och för att ha rätt till dagersättning och särskilt bidrag krävs

att utlännningen enbart bor på det asylboende där han eller hon har tilldelats plats. Detta föreslås även gälla för utlännningar med avlägsnandebeslut, alltså utlännningar som har meddelats beslut om avvisning eller utvisning som fått laga kraft eller får verkställas omedelbart. En asylsökande som har fyllt 16 år ska också, för att ha rätt till dagersättning, medverka till att klarlägga sin identitet. För en utlännning med ett avlägsnandebeslut som har fyllt 16 år krävs att han eller hon medverkar till åtgärder för att avlägsnandebeslutet ska kunna verkställas. Utlännningar med uppehållstillstånd eller med tillfälligt skydd föreslås ha rätt till dagersättning och särskilt bidrag under förutsättning att de befinner sig i landet och håller Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress, om de inte bor på ett asylboende. Även asylsökande som ordnar boende på egen hand ska hålla Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress.

Områdesbegränsning och kontrollåtgärder

Regeringen föreslår att asylsökande och utlännningar med avlägsnandebeslut inte ska få lämna det län där det tilldelade asylboendet ligger, en s.k. områdesbegränsning. För den som har skäl att inte bo på det tilldelade asylboendet föreslås i stället att utlännningen inte ska få lämna det län där han eller hon bor. Enligt förslaget ska asylsökande som har fyllt 16 år och bor på det tilldelade asylboendet dessutom medverka i närvarokontroll på boendet, medan utlännningar med avlägsnandebeslut som har fyllt 16 år ska anmäla sig till Migrationsverket tre dagar i veckan på det asylboende där de har tilldelats plats. Under vissa förutsättningar ska Migrationsverket få besluta att en asylsökande som har fyllt 16 år får bo enbart på en viss bestämd plats, en s.k. individuell boendeskyldighet. Migrationsverket föreslås även i vissa fall få besluta om en individuell anmälningsskyldighet för en asylsökande som har fyllt 16 år. Det innebär att han eller hon ska anmäla sig till Migrationsverket vid en viss angiven eller vissa angivna tidpunkter. Utlännningar ska ges tillstånd att utebli från ett eller flera kontrolltillfällen eller att tillfälligt vistas utanför ett begränsat område om det finns särskilda skäl.

Vidare föreslås att dagersättningen ska kunna sättas ned för utlännningar som överträder områdesbegränsningen eller åsidosätter anmälningsskyldigheten. Dagersättning ska också få sättas ned för utlännningar som gör sig skyldig till allvarlig misskötsamhet på ett asylboende eller försvårar Migrationsverkets utredning genom att hålla sig undan.

Tillträde till arbetsmarknaden

Regeringen föreslår att asylsökande ska kunna få undantag från kravet på arbetstillstånd först efter sex månader från att asylansökan lämnades in, om Migrationsverket då inte har fattat ett beslut i asylärendet och förseningen inte beror på den asylsökande.

Andra lagändringar

Utöver den nya mottagandelagen föreslår regeringen vissa ändringar i andra lagar. Det föreslås bl.a. att bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringsbalken inte ska få lämnas till en utlänning som omfattas av mottagandelagen. Lagändringar föreslås även i bl.a. socialtjänstlagen (2025:400), studiestödslagen (1999:1395), skollagen (2010:800) och lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Den nya mottagandelagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 oktober 2026. LMA ska samtidigt upphöra att gälla. Regeringen föreslår också vissa övergångsbestämmelser, främst till mottagandelagen. Bland annat ska LMA fortfarande gälla för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Tillkännagivanden

Riksdagen har tidigare beslutat om ett tillkännagivande till regeringen om ett sammanhållet och effektivt återvändande (bet. 2020/21:SfU28, rskr. 2020/21:412). Regeringen bedömer att förslagen i denna proposition, tillsammans med lagändringar som genomfördes 2025 (prop. 2024/25:92, bet. 2024/25:SfU17, rskr. 2024/25:158), tillgodoser tillkännagivandet och anser att detta är slutbehandlat.

Regeringen bedömer även att förslagen i denna proposition delvis tillgodoser ett tidigare tillkännagivande om åtgärder mot skuggsamhället (bet. 2021/22:SfU16, rskr. 2021/22:196). Regeringen anser att detta tillkännagivande inte är slutbehandlat.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:4076 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 1 yrkar motionärerna att riksdagen ska avslå propositionen. Förslag om att avslå propositionen finns även i kommittémotion 2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1.

I kommittémotion 2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 5 yrkar motionärerna att riksdagen ska avslå propositionen i den del den avser förslaget om att undantag från kravet på arbetstillstånd endast ska kunna ges efter sex månader från det att asylansökan lämnades in.

I kommittémotion 2025/26:4089 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2 yrkar motionärerna att riksdagen ska avslå propositionen i den del som gäller förslaget om områdesbegränsning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, i likhet med regeringen, att det behövs en ny lag för mottagandet av utlänningar. LMA tillkom före den nuvarande utlänningslagen (2005:716), och det har funnits vissa oklarheter i tillämpningen, bl.a. när det gäller vilka utlänningar som omfattas av lagen och hur länge de i så fall omfattas av den. Utskottet anser att en ny lag kan bidra till att mottagandet och vistelsen i Sverige sker under mer ordnade förhållanden och samtidigt vara ett stöd för ett effektivt återvändande för dem som ska lämna landet.

LMA ändrades den 1 mars 2025 på så sätt att utgångspunkten numera är att asylsökande ska bo på Migrationsverkets boenden i stället för att ordna boende på egen hand (prop. 2024/25:49, bet. 2024/25:SfU11, rskr. 2024/25:136). Asylsökande har som huvudregel endast rätt till ekonomiskt bistånd om de enbart bor på det asylboende där de har tilldelats plats. Migrationsverket får i vissa fall undersöka asylsökandes boende- och förvaringsutrymmen på asylboendena och en ansökan om uppehållstillstånd får under vissa förutsättningar betraktas som återkallad. Regeringen anser att det finns behov av ytterligare åtgärder och sanktioner för att systemet med asylboenden ska efterlevas och föreslår därför bl.a. flera olika kontrollåtgärder, såsom närvarokontroll och anmälningsskyldighet för utlänningar. Utskottet bedömde att lagförslagen i den tidigare propositionen skulle medföra en effektivare asylprocess, vilket inte bara var positivt för myndigheternas arbete och samhället i stort utan även för de individer som väntar på besked i fråga om uppehållstillstånd. Utskottet anser att detta även gäller förslagen i den nu aktuella propositionen och att mottagandet därmed bör ordnas så att processen effektiviseras ytterligare. Det finns därför inte skäl att lätta upp de krav som nyligen har införts, utan i stället finns det anledning att införa ytterligare begränsningar och kontrollåtgärder. Det behöver också få tydliga konsekvenser för den enskilde att inte följa uppställda krav.

Utskottet konstaterar att den föreslagna områdesbegränsningen kan öka kontrollen över var utlänningar befinner sig, vilket bl.a. kan bidra till en lägre risk för att personer avviker samt till att underlätta kontakterna med myndigheter. Den föreslagna närvarokontrollen kan ge Migrationsverket ett gott underlag för att kunna kontrollera att asylsökande faktiskt bor på det tilldelade asylboendet och därmed har rätt till bistånd. När det gäller anmälningsskyldigheten för utlänningar med avlägsnandebeslut och den boende- och anmälningsskyldighet som man under vissa förutsättningar kan besluta om för asylsökande kan även dessa åtgärder minska risken för att utlänningar avviker och ge effektiva möjligheter för Migrationsverket att kontrollera var utlänningar befinner sig.

Flera motionärer framhåller att områdesbegränsningen och kontrollåtgärderna är oproportionerliga och står i strid med enskildas fri- och rättigheter. Utskottet konstaterar att förslagen innebär vissa frihetsinskränkningar, bl.a. när det gäller enskildas rörelsefrihet. Regeringen har dock bedömt att inskränkningarna är nödvändiga, proportionerliga och förenliga med skyddet för enskildas grundläggande fri- och rättigheter. Även

när de sammanlagda effekterna av åtgärderna vägs ihop bedömer regeringen att de är proportionerliga och förenliga med internationella åtaganden. Utskottet noterar särskilt de föreslagna möjligheterna till undantag från skyldigheterna, där en bedömning av individuella omständigheter ska göras. Även vid bedömningen av om dagersättningen ska sättas ned efter att en skyldighet inte följts kommer det att behöva tas hänsyn till omständigheterna kring överträdelsen. Om en enskild är missnöjd med ett beslut kommer det dessutom enligt förslaget att vara möjligt att överklaga till domstol. Utskottet anser, till skillnad mot vad flera motionärer har framfört, att regeringens förslag innehåller tillräckliga rättssäkerhetsgarantier.

Flera motionärer framför synpunkter på förslaget om att det först efter sex månader ska kunna beviljas undantag från krav på arbetstillstånd. Utskottet anser, i likhet med regeringen, att intresset av att Sverige inte erbjuder förmånligare mottagningsvillkor än övriga EU-länder väger tungt. Utskottet konstaterar att förslaget i och för sig kan komma att ge negativa effekter för utlänningarnas förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden och att det finns risk för att fler asylsökande arbetar utan att ha rätt till det, men noterar samtidigt att förslagen i stort kan bidra till att asylprocessen blir kortare och att utlänningar som beviljas uppehållstillstånd därefter kan börja arbeta. Förslaget kan också minska incitamenten för utlänningar vars egentliga avsikt är att arbeta i Sverige att resa in i landet utan att först ordna arbetstillstånd. Utskottet anser mot denna bakgrund att förslaget innebär en godtagbar inskränkning i asylsökandes rätt att arbeta och försörja sig och sin familj.

I flera motioner framförs farhågor för de konsekvenser lagförslagen kan få för enskilda, bl.a. barn. Utskottet noterar att regeringen bedömer att förslagen kan förväntas medföra samhällsekonomiska vinster på sikt, t.ex. förbättras förutsättningarna att motverka utanförskap, och asylprocessen effektiviseras. När det gäller barn konstaterar utskottet att ett system med eget boende riskerar att leda till att barn i asylsökande familjer som bor i eget boende hamnar i svår utsatthet och utanförskap. Ett boende på asylboende under ordnade former kan däremot bidra till att barns rättigheter tillgodoses i större utsträckning. Migrationsverket ska dessutom beakta barnets bästa vid bedömningen av vilket boende en familj ska tilldelas. Utskottet noterar också att Migrationsverket i regleringsbrevet för 2026 har fått i uppdrag att redovisa vidtagna åtgärder för att sektionera boenden i syfte att skapa en lämplig boendemiljö för barn och familjer fritt från otrygga miljöer och olämpliga personer. Utöver detta har Migrationsverket nyligen fått i uppdrag att vidta åtgärder som stärker tryggheten och säkerheten på myndighetens boenden med fokus på att förbättra förhållandena framför allt för barn, genom bl.a. ökad tillgång till gemensamma utrymmen samt en tryggare och säkrare utomhusmiljö. Utskottet bedömer mot denna bakgrund att konsekvenserna för enskilda är godtagbara och att lagförslagen är förenliga med bl.a. de krav som ställs enligt barnkonventionen.

När det gäller integration konstaterar utskottet att en mer effektiv asylprocess kan innebära att integrationsfrämjande insatser för nyanlända kan

påbörjas snabbare för dem som beviljas uppehållstillstånd. Att fler bor på asylboende och därmed kan omfattas av anvisning till en kommun enligt lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning skapar också bättre förutsättningar för en lyckad integration.

I fråga om förslaget till ändring i 4 § lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. är denna paragraf även föremål för ändringsförslag i bl.a. proposition 2025/26:265 Skärpta regler om uppsikt och förvar, som bereds av utskottet i betänkande 2025/26:SfU31 och som riksdagen avser att besluta om under försommaren 2026. För att uppnå en lagteknisk samordning mellan lagförslagen har denna paragraf överlämnats till betänkande 2025/26:SfU31 när det gäller beredningen av riksdagens beslut om att anta paragrafen. Det bör dock understrykas att den sakliga behandlingen av paragrafen görs i detta betänkande.

Utöver detta bör regeringens lagförslag i 1 kap. 4 § arbetsmiljölagen ändras genom en lagteknisk anpassning för att det ska överensstämma med annan lagstiftning. Förslag till ändring av denna bestämmelse finns även i propositionerna 2025/26:207 Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd och 2025/26:185 Tillfällig verkställighet av svenska fängelsestraff utomlands. Ändringarna i dessa propositioner föreslås träda i kraft den 1 respektive den 3 juli 2026. Socialutskottet har i betänkande 2025/26:SoU29 ställt sig bakom regeringens lagförslag i proposition 2025/26:207, och justitieutskottet har i betänkande 2025/26:JuU35 ställt sig bakom regeringens lagförslag i proposition 2025/26:185. Förslagen i propositionerna är inte samordnade. I utskottets lagförslag i bilaga 3 har de ändringar som föreslås i de andra utskottens betänkan den beaktats.

Utskottet förordar att riksdagen, av de skäl som utskottet anför ovan, godtar förslaget till lag om ändring i lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. i de delar det avser 4 § samt antar lagförslagen i övrigt, med den lagtekniska anpassning som framgår ovan.

Utskottet har slutligen inga invändningar mot regeringens redovisning av tillkännagivandet om ett sammanhållet och effektivt återvändande, som regeringen anser är slutbehandlat genom förslagen i propositionen.

Framtida utformning av lagstiftningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. asylboenden, dagersättning och översyn av mottagandet.

Jämför reservation 4 (S), 5 (S, V, MP), 6 (MP), 7 (S), 8 (V, MP), 9 (V, C, MP) och 10 (V, MP).

Propositionen

Privat drift av asylboenden och utformning av sådana boenden

Regeringen föreslår att Migrationsverket, precis som i dag, ska ha huvudansvaret för mottagandet av utlänningar som omfattas av mottagandelagen. Utlänningar som omfattas av lagen har rätt till en plats på ett asylboende, och Migrationsverket ansvarar som huvudregel för att bistånd i form av bl.a. boende lämnas. När Migrationsverket ordnar boende för en utlänning ska verket se till att den som bor på boendet kan få sina grundläggande behov tillgodosedda. Migrationsverket ska driva asylboenden eller få uppdra åt andra att göra det.

Anvisning till kommuner

Enligt regeringens förslag ska Migrationsverket i vissa fall ha möjlighet att anvisa en kommun att ordna boende, bl.a. vid extraordinära situationer, alltså när tillströmningen av asylsökande har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande och det är nödvändigt för att behovet av platser på asylboenden ska kunna tillgodoses. Kommunen ska efter anvisning av Migrationsverket ordna boende för utlänningarna. Vid fördelningen av anvisningar mellan kommunerna ska vissa kriterier beaktas, bl.a. omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen. Regeringen föreslås få meddela föreskrifter om ytterligare kriterier.

Dagersättning

En utlänning som omfattas av mottagandelagen ska, enligt förslaget, ha rätt till bistånd i form av dagersättning och särskilt bidrag om han eller hon saknar inkomst och tillgångar och, i tillämpliga fall, uppfyller vissa uppställda villkor. Dagersättning lämnas för den dagliga livsföringen och särskilt bidrag för annat angeläget behov. Regeringen ska kunna meddela föreskrifter om bl.a. grunderna för beräkningen av dagersättning.

Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen

Regeringen föreslår att den som omfattas av mottagandelagen inte ska ha rätt till ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. 1 § socialtjänstlagen för sin försörjning

eller för sina levnadskostnader i övrigt. Begränsningen påverkar dock inte kommunernas möjlighet att, enligt 12 kap. 2 § socialtjänstlagen, lämna ekonomiskt bistånd utöver vad den enskilde har rätt till. Den som omfattas av mottagandelagen kommer också att vara berättigad till insatser för personliga behov enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Motionerna

Eget boende

I kommittémotion 2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med ett lagförslag som avskaffar eget boende som en möjlighet för asylsökande under asylprövnings-tiden utom i undantagsfall.

Privat drift av asylboenden och utformning av sådana boenden

I kommittémotion 2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att asylboenden inte ska kunna överlåtas i privat drift.

I kommittémotion 2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att Migrationsverkets boenden bör reformeras till mindre enheter eller enskilda lägenheter insprängda i ordinarie bostadsbestånd.

Anvisning till kommuner

I kommittémotion 2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att det vid anvisningar till kommuner att ordna boende vid extraordinära situationer bör tydliggöras att utsatta områden i kommuner ska kunna undantas och att undantaget i vissa fall ska kunna omfatta hela kommuner. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ansvar ska tydliggöras när det gäller skyldigheten för kommuner att ordna boende efter anvisning.

Dagersättning

I kommittémotion 2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om höjd dagersättning.

Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen

I kommittémotion 2025/26:4089 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att kommuners rätt att ge ekonomiskt bistånd i akuta situationer till personer som omfattas av mottagandelagen ska tydliggöras.

Översyn av mottagandet

I kommittémotion 2025/26:4076 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med ett förslag på ett reformerat mottagandesystem.

I kommittémotion 2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med en ny översyn av mottagandet av asylsökande med utgångspunkt i rättssäkerhet, integration, psykisk hälsa och barnkonventionen.

Utskottets ställningstagande

Eget boende

Utskottet konstaterar att huvudregeln om att den som omfattas av mottagandelagen ska bo på asylboende och medverka i asylprocessen för att ha rätt till dagersättning inskräps genom regeringens förslag. Det kan också leda till andra kraftfulla konsekvenser att inte följa de villkor och kontrollåtgärder som föreslås. Asylsökande som inte fullgör sina skyldigheter kan i vissa fall komma att få sina ansökningar om uppehållstillstånd betraktade som återkallade, och utlänningar kan även komma att tas i förvar om vissa skyldigheter inte fullgörs. Utskottet noterar särskilt att regeringen nyligen har lagt fram ett lagförslag om skärpta regler för uppsikt och förvar som innefattar ett förslag om att en utlänning som inte har följt ett beslut om individuell boendeskuldighet under vissa förutsättningar ska få ställas under uppsikt eller tas i förvar (prop. 2025/26:265). Utskottet anser mot denna bakgrund och i likhet med regeringen att ytterligare åtgärder skulle fylla en begränsad funktion vid sidan om de föreslagna påtryckningsmedlen och avstyrker därför motion 2025/26:4080 (S) yrkande 4.

Privat drift av asylboenden och utformning av sådana boenden

Utskottet noterar att Migrationsverket redan i dag får ge andra i uppdrag att driva asylboenden och att en bestämmelse om detta har funnits i LMA sedan lagen infördes 1994. Utskottet ser inte skäl att ändra den ordning som har gällt under en lång tid och avstyrker därför motion 2025/26:4080 (S) yrkande 1.

När det gäller utformningen av Migrationsverkets boenden konstaterar utskottet, i likhet med regeringen, att det är en självklar utgångspunkt att boendena ska ge en trygg boendemiljö för alla som bor där. Migrationsverket ansvarar för att tilldela ett lämpligt boende och att anpassa boendena så att de är lämpliga och ändamålsenliga. Utskottet anser att det inte finns behov av att reglera boendemiljön eller placeringen av boenden närmare och avstyrker därför motion 2025/26:4087 (MP) yrkande 2.

Anvisning till kommuner

Utskottet konstaterar att det enligt förslaget finns flera kriterier som Migrationsverket ska ta hänsyn till vid fördelningen av anvisningar mellan kommuner och att regeringen föreslås få meddela föreskrifter om ytterligare kriterier. Utskottet anser att det inte finns anledning till ett tillkännagivande om fler kriterier att beakta och noterar särskilt regeringens föreslagna föreskriftsrätt i frågan. Motion 2025/26:4080 (S) yrkande 2 avstyrks därmed.

Utskottet anser dessutom att kommunernas ansvar för att ordna boende efter anvisning inte behöver regleras på ett tydligare sätt och avstyrker därför även motion 2025/26:4080 (S) yrkande 3.

Dagersättning

När det gäller nivån på dagersättningen konstaterar utskottet att detta i dag regleras i förordning, vilket föreslås gälla även i fortsättningen. Regeringen har angett att ersättningsnivåerna kommer att hanteras i kommande förordningsarbete. Mot den bakgrunden avstyrker utskottet motion 2025/26:4087 (MP) yrkande 3.

Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen

Utskottet anser, i likhet med regeringen, att det är en rimlig utgångspunkt att enskilda inte ska ha rätt till bistånd av samma slag enligt flera olika regelverk samtidigt. Enligt förslaget ska utlänningar som omfattas av mottagandelagen inte ha rätt till bistånd enligt 12 kap. 1 § socialtjänstlagen. Kommunerna kommer dock även i fortsättningen att ha möjlighet att lämna ekonomiskt bistånd utöver vad den enskilde har rätt till, vilket kan komma att få betydelse i t.ex. akuta situationer. Förslaget påverkar alltså inte kommunernas möjlighet att lämna ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. 2 § socialtjänstlagen. Utskottet anser att något särskilt tydliggörande av detta inte behövs och avstyrker därmed motion 2025/26:4089 (C) yrkande 1.

Översyn av mottagandet

Som framgår ovan ställer sig utskottet bakom regeringens förslag om bl.a. en ny mottagandelag och avstyrker motioner om att avslå propositionen. Utskottet anser därför att det inte heller finns anledning till ett tillkännagivande om att göra en översyn av mottagandet eller ta fram förslag till ett reformerat mottagandesystem. Motionerna 2025/26:4076 (V) yrkande 2 och 2025/26:4087 (MP) yrkande 4 avstyrks därmed.

Reservationer

1. Avslag på propositionen, punkt 1 (V, MP)

av Tony Haddou (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:4076 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Nuvarande lagstiftning är föråldrad, och det finns tydliga behov av ett mer modernt, rättssäkert och sammanhållet regelverk för mottagandet av asylsökande. Regeringens förslag innebär dock en genomgripande omläggning av mottagandesystemet i en restriktiv och kontrollerande riktning där mottagandet bygger på ökad kontroll, sanktioner och begränsningar. Förslagen innebär allvarliga inskränkningar av asylsökandes och andra migranternas fri- och rättigheter och riskerar att försämra de enskildas levnadsvillkor, undergräva rättssäkerheten och motverka integration. Regeringens förslag bör mot denna bakgrund avslås.

2. Undantag från krav på arbetstillstånd, punkt 2 (S, V, C, MP)

av Tony Haddou (V), Ida Karkiainen (S), Sanne Lennström (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Madeleine Atlas (C), Annika Hirvonen (MP) och Magdalena Sundqvist (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till mottagandelag i de delar det avser 5 kap. 5 §.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 5 och

avslår proposition 2025/26:229 punkt 1 i denna del.

Ställningstagande

Förslaget om att asylsökande endast ska ges rätt att arbeta utan arbetstillstånd först efter en viss tid i Sverige kan leda till försämrad integration och etablering. Dessutom är det viktigt att ny lagstiftning inte leder till att gängkriminalitet och utnyttjande av svart arbetskraft ökar. Regeringens förslag i den del som avser undantag från kravet på arbetstillstånd bör därmed avslås.

3. Områdesbegränsning, punkt 3 (C, MP)

av Madeleine Atlas (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till mottagandelag i de delar det avser 4 kap. 1 och 2 §§.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4089 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2 och avslår proposition 2025/26:229 punkt 1 i denna del.

Ställningstagande

Dagens system för mottagande av asylsökande har brister som bidrar till segregation och utanförskap. Att skapa ett mer ordnat mottagande där staten tar ett tydligare helhetsansvar och där boendet som huvudregel sker på anläggningsboenden är nödvändigt och ett steg i rätt riktning. Regeringens förslag är därför i grunden välkomna. Förslaget till ny mottagandelag innehåller dock delar som är problematiska och som riskerar att motverka syftet om ett humant och rättssäkert mottagande. Förslaget om områdesbegränsning är oproportionerligt och utgör en oacceptabel inskränkning av rörelsefriheten och rätten till privat- och familjeliv. Förslagen om närvarokontroller och anmälningsskyldighet är tillräckliga i detta syfte. Regeringens förslag i den del som avser områdesbegränsning bör därmed avslås.

4. Eget boende, punkt 5 (S)

av Ida Karkiainen (S), Sanne Lennström (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S) och Magdalena Sundqvist (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 4.

Ställningstagande

Regeringens förslag går inte tillräckligt långt för att eget boende som alternativ för asylsökande och utlänningar med avlägsnandebeslut ska försvinna på riktigt. Många väljer fortfarande eget boende trots att de inte längre får dag-ersättning. Det är förvånande att regeringen inte väljer att gå längre och tydligt avskaffar eget boende och behåller möjligheten endast i mycket begränsade undantagsfall. Regeringen bör återkomma med lagförslag som avskaffar eget boende som en möjlighet utom i undantagsfall.

5. Privat drift av asylboenden, punkt 6 (S, V, MP)

av Tony Haddou (V), Ida Karkiainen (S), Sanne Lennström (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Annika Hirvonen (MP) och Magdalena Sundqvist (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringen håller enligt förslagen öppet för att lämna över driften av boenden till privata aktörer. Det är Migrationsverket som ska driva boenden eftersom verksamheten är att betrakta som ett slags myndighetsutövning. Privatiseringar eller vinstdrivande verksamheter ska i regel inte tillåtas inom detta område. Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med detta.

6. Utformning av asylboenden, punkt 7 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Segregationen måste motverkas genom att utjämna den ekonomiska ojämlikheten och utveckla bostadsmarknaden med en blandning av olika upplåtelseformer och storlekar på bostäder. Migrationsverket bör eftersträva att erbjuda asylsökande bostäder på ett sätt som bidrar till mer blandade bostadsområden. Migrationsverkets boenden bör reformeras till mindre enheter eller enskilda lägenheter insprängda i ordinarie bostadsbestånd, och dessa bör finnas över hela landet. Regeringen bör återkomma med förslag om detta.

7. Anvisning till kommuner, punkt 8 (S)

av Ida Karkiainen (S), Sanne Lennström (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S) och Magdalena Sundqvist (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Vid en anvisning till en kommun att ordna boende vid extraordinära situationer bör det tydliggöras att utsatta områden i kommuner ska kunna undantas och att undantaget i vissa fall kan omfatta hela kommuner. Även kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ansvar bör tydliggöras när det gäller skyldigheten för kommuner att ordna boende efter en anvisning för ensamkommande barn, utlänningar med tillfälligt skydd samt asylsökande vid extraordinära situationer. Det är orimligt att kommuner smiter från sitt ansvar, alla måste hjälpa till i extraordinära situationer för att integrationen ska fungera. Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med detta.

8. Dagersättning, punkt 9 (V, MP)

av Tony Haddou (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Det är beklagligt att regeringen inte har tagit tillfället i akt att se över nivån på dagersättningen till asylsökande. Nivån har inte ändrats sedan 1994 och ligger i dag mycket lågt. Dagersättningen bör höjas till motsvarande nivå som riksnormen för försörjningsstöd. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

9. Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, punkt 10 (V, C, MP)

av Tony Haddou (V), Madeleine Atlas (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4089 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att kommunernas möjlighet att bevilja ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen ska tas bort för personer som omfattas av mottagandelagen. Även om regeringen anser att kommuner ska ha kvar en möjlighet att ge frivilligt bistånd skapar detta en osäkerhet. Kommuner behöver ha en lagstadgad och tydlig rätt att kunna bevilja ekonomiskt bistånd i bl.a. akuta situationer. Regeringen bör återkomma med förslag om detta.

10. Översyn av mottagandet, punkt 11 (V, MP)

av Tony Haddou (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:4076 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 2 och
2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Det finns ett tydligt behov av att göra en översyn och reformera mottagande-systemet. En ny lagstiftning ger en möjlighet att stärka rättighetskyddet och modernisera systemet. En ny mottagandelag måste bygga på rättssäkerhet och värdighet. Regeringen bör återkomma med ett förslag på ett reformerat mottagandesystem med utgångspunkt i att bl.a. garantera värdiga levnads-villkor, stärka mänskliga rättigheter och främja tidig etablering och möjlighet till integration.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:229 En ny mottagandelag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till mottagandelag.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap.
- 9.1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Behandlingen avser godtagande av 4 § och antagande av lagförslaget i övrigt. Behandlingen av det lagtekniska antagandet av 4 § sker i annat sammanhang.

10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2025:400).
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten.

Följdmotionerna

2025/26:4076 av Tony Haddou m.fl. (V):

1. Riksdagen avslår proposition 2025/26:229 En ny mottagandelag.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag på reformerat mottagandesystem och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4080 av Ida Karkiainen m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att asylboenden på mottagningscenter inte ska kunna överlåtas i privat drift och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det vid anvisning till en kommun att ordna boende vid extraordinära situationer bör tydliggöras att utsatta områden i kommuner ska kunna undantas och att det undantaget i vissa fall kan omfatta hela kommuner, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det politiska ansvaret för kommunfullmäktige och kommunstyrelse bör tydliggöras när det gäller skyldigheten för berörda kommuner att ordna boende för ensamkommande barn, utlänningar med tillfälligt skydd samt asylsökande vid extraordinära situationer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med lagförslag som avskaffar eget boende som en möjlighet för asylsökande under asylprövningstiden utom i undantagsfall och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen avslår regeringens proposition när det gäller förslaget om att undantag från kravet på arbetstillstånd endast ska kunna ges efter sex månader från det att asylansökan lämnades in.

2025/26:4087 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

1. Riksdagen avslår proposition 2025/26:229 En ny mottagandelag.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverkets boenden bör reformeras till mindre enheter eller enskilda lägenheter insprängda i ordinarie bostadsbestånd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjd dagersättning för asylsökande och andra som omfattas av mottagandelagen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med en ny översyn av mottagandet av asylsökande med utgångspunkt i rättssäkerhet, integration, psykisk hälsa och barnkonventionen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4089 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner fortsättningsvis ska ha rätt att ge ekonomiskt bistånd i akuta

situationer till personer som faller inom ramen för den nya mottagandelagen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2. Riksdagen avslår förslaget om områdesbegränsning.

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****1 Förslag till mottagandelag**

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Lagens innehåll och tillämpningsområde**Lagens innehåll**

1 § Innehållet i denna lag är uppdelat enligt följande:

- lagens innehåll och tillämpningsområde (1 kap.),
- ansvariga myndigheter (2 kap.),
- boende (3 kap.),
- områdesbegränsning och kontrollåtgärder (4 kap.),
- sysselsättning (5 kap.),
- dagersättning och särskilt bidrag (6 kap.),
- återbetalningsskyldighet och återkrav (7 kap.),
- tvångsåtgärder (8 kap.),
- processuella frågor och tystnadsplikt (9 kap.),
- överklagande av beslut (10 kap.), och
- möjligheter att meddela föreskrifter om undantag från lagen (11 kap.).

Tillämpningsområde

Utlänningar som omfattas av lagen

2 § Lagen omfattar en utlänning som

1. har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716), eller

2. har ansökt om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd enligt 21 kap. 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen.

3 § En utlänning omfattas av lagen till dess att utlänningen

1. har uppehållstillstånd eller uppehållsrätt och Skatteverket har beslutat att utlänningen är folkbokförd i Sverige, eller

2. har lämnat Sverige, om han eller hon saknar uppehållstillstånd.

Får en utlänning som avses i första stycket 1 omfattas av en anvisning till en kommun enligt lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, omfattas utlänningen av denna lag till dess att han eller hon har tagits emot för bosättning i en kommun eller har avböjt att omfattas av anvisningen.

4 § En utlänning som enligt 3 § första stycket 1 har upphört att omfattas av lagen och som har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning omfattas återigen av lagen när beslutet får verkställas.

5 § En utlänning som enligt 3 § första stycket 2 har upphört att omfattas av lagen och som har återvänt till Sverige omfattas återigen av lagen om

1. utlänningen har ansökt om uppehållstillstånd och ärendet ännu inte har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft, eller

2. utlänningen har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning som har fått laga kraft och inte har upphört att gälla.

Utlänningar som inte omfattas av lagen

6 § Lagen omfattar inte en utlänning

1. som har ansökt om nytt eller fortsatt uppehållstillstånd om utlänningen vid tidpunkten för ansökan hade uppehållstillstånd eller uppehållsrätt och var folkbokförd i Sverige,

2. som är under 18 år och bor hos en vårdnadshavare som inte omfattas av lagen,

3. som är medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater, om det inte finns synnerliga skäl för att utlänningen ska omfattas av lagen,

4. som ansöker om eller har ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 eller 15 b § utlänningslagen (2005:716),

5. vars ansökan om uppehållstillstånd handläggs enligt lagen (2022:700) om särskild kontroll av vissa utlänningar, eller

6. som har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket utlänningslagen, om inte annat följer av 2 § lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten.

Definitioner

7 § Med ett *ensamkommande barn* avses i denna lag en utlänning under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skild från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare.

8 § Med en *utlänning med tillfälligt skydd* avses i denna lag en utlänning vars ansökan om ett uppehållstillstånd med eller efter tillfälligt skydd enligt 21 kap. 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) är under prövning eller har beviljats.

Med en utlänning med tillfälligt skydd avses dock inte ett ensamkommande barn.

9 § Med en *asylsökande* avses i denna lag en utlänning vars ansökan om uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716) är under prövning.

Med en asylsökande avses dock inte ett ensamkommande barn, en utlänning med tillfälligt skydd eller en utlänning som har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning som får verkställas omedelbart.

10 § Med en *utlänning med uppehållstillstånd* avses i denna lag en utlänning som har ett uppehållstillstånd.

Med en utlänning med uppehållstillstånd avses även en utlänning, som inte är en asylsökande, vars ansökan om ett nytt eller fortsatt uppehållstillstånd är under prövning. Detta gäller inte om utlänningen har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning som får verkställas omedelbart.

Med en utlänning med uppehållstillstånd avses dock inte ett ensamkommande barn eller en utlänning med tillfälligt skydd.

11 § Med en *utlänning med avlägsnandebeslut* avses i denna lag en utlänning som har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning, som fått laga kraft eller som får verkställas omedelbart.

Med en utlänning med avlägsnandebeslut avses dock inte ett ensamkommande barn, en utlänning med tillfälligt skydd, en asylsökande eller en utlänning med uppehållstillstånd.

Asyl- och migrationshanteringsförordningen

12 § Ett beslut om överföring enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 av den 14 maj 2024 om asyl- och migrationshantering, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1147 och (EU) 2021/1060 och om upphävande av förordning (EU) nr 604/2013 ska anses som ett beslut om avvisning eller utvisning vid tillämpningen av denna lag.

2 kap. Ansvariga myndigheter

Migrationsverkets ansvar

Migrationsverkets huvudansvar för mottagandet

1 § Migrationsverket har huvudansvaret för mottagandet av utlänningar som omfattas av denna lag.

Migrationsverket ansvarar för att bistånd i form av boende, dag-ersättning och särskilt bidrag lämnas enligt denna lag, om inte något annat är särskilt föreskrivet.

Migrationsverket ska registrera utlänningar som omfattas av denna lag.

Migrationsverkets ansvar för att driva asylboenden

2 § Migrationsverket ska driva asylboenden för utlänningar som omfattas av denna lag. Migrationsverket får uppdra åt andra att driva asylboenden.

Migrationsverkets ansvar för att anvisa en kommun att ordna boende

3 § Migrationsverket ska för varje ensamkommande barn anvisa en kommun att ordna barnets boende.

4 § Migrationsverket får anvisa en kommun att ordna boendet för

1. en utlänning med tillfälligt skydd, och
2. en asylsökande, om tillströmningen av asylsökande har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande och det är nödvändigt för att behovet av platser på asylboenden ska kunna tillgodoses.

Fördelning av anvisningar mellan kommuner

5 § Vid fördelningen av anvisningar enligt 4 § mellan kommuner ska hänsyn tas till varje kommuns arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen.

6 § Regeringen får i fråga om anvisningar enligt 4 § meddela föreskrifter om

1. det antal utlännningar för vilka det under en viss period finns ett behov av att anvisa en kommun att ordna boende,
2. prioriteringen vid anvisningar,
3. fördelningen av anvisningar mellan kommuner,
4. kriterier, utöver de som anges i 5 §, som får beaktas vid fördelningen av anvisningar, och
5. inom vilken tid en kommun ska ordna boende.

Kommunens ansvar

Kommunens initiala ansvar för att bistånd lämnas

7 § En kommun ska lämna bistånd enligt denna lag till en utlännning med tillfälligt skydd och till ett ensamkommande barn, om utlännningen vistas i kommunen och biståndet behövs till dess att Migrationsverket tar ansvar för att bistånd lämnas.

Detsamma gäller i fråga om en asylsökande som vistas i kommunen om tillströmningen av asylsökande har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande och Migrationsverket bedömer att bistånd behöver lämnas.

Kommunens ansvar för att ordna boende

8 § En kommun ska efter anvisning av Migrationsverket ordna boende för ett ensamkommande barn.

Det som sägs i 3 kap. 1 § första stycket och 8 § om en utlännings rätt till boende och skyldighet att betala ersättning för boende gäller även när kommunen ordnar boendet.

9 § En kommun ska efter anvisning av Migrationsverket ordna boende för en asylsökande och en utlännning med tillfälligt skydd.

I 5 § lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning finns bestämmelser om en kommuns skyldighet att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen.

Det som sägs om asylboende i denna lag gäller även när kommunen ordnar ett sådant boende som avses i första och andra styckena, så länge utlännningen omfattas av denna lag.

Statlig ersättning till kommuner

10 § En kommun som har lämnat bistånd enligt denna lag har rätt till ersättning från staten för biståndet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ersättningen.

3 kap. Boende

Villkor för rätt till en plats på asylboende

1 § En utlänning som omfattas av denna lag har rätt till en plats på ett asylboende.

En utlänning med uppehållstillstånd har dock rätt till en plats endast om han eller hon fullgör sin anmälningsskyldighet enligt 26 § folkbokföringslagen (1991:481) och

1. får omfattas av en anvisning till en kommun enligt lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller
2. saknar inkomst eller egna tillgångar.

Tilldelning av och erbjudande om boende

2 § Migrationsverket ska tilldela en asylsökande och en utlänning med avlägsnandebeslut en plats på ett asylboende.

3 § Migrationsverket får besluta att en asylsökande som har fyllt 16 år ska bo enbart på en viss bestämd plats, om det är nödvändigt med hänsyn till allmän ordning eller om det finns risk för att utlänningen avviker.

Vid bedömningen av om det finns risk för att utlänningen avviker ska 1 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716) tillämpas.

4 § Migrationsverket ska erbjuda en utlänning med tillfälligt skydd en plats på ett asylboende eller anvisa en kommun att ordna boendet.

5 § Vid tilldelning av eller erbjudande om en plats på ett asylboende ska Migrationsverket, om familjemedlemmarna samtycker till det, se till att familjer hålls samman. Detta gäller inte om det finns särskilda skäl.

Boende för ensamkommande barn

6 § När Migrationsverket har anvisat en kommun att ordna boende för ett ensamkommande barn ska barnet anses vistas i den kommunen i den mening som avses i 29 kap. 4 § socialtjänstlagen (2025:400).

7 § En kommun som har anvisats att ordna boende för ett ensamkommande barn får placera barnet i ett boende i en annan kommun endast om

1. kommunerna har ingått en överenskommelse om placeringen,
2. placeringen sker med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller, i fråga om barn med motsvarande vårdbehov, med stöd av socialtjänstlagen (2025:400), eller
3. det med hänsyn till barnets vårdbehov finns synnerliga skäl.

En utlännings skyldighet att betala ersättning för boende

8 § En utlänning som bor på ett asylboende och har inkomst eller egna tillgångar ska betala en skälig ersättning till Migrationsverket för boendet. När kost ingår i boendet ska utlänningen betala en skälig ersättning även för den.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om grunderna för beräkningen av ersättningen.

Grundläggande behov ska tillgodoses

9 § När Migrationsverket ordnar boende för en utlänning ska verket se till att den som bor på boendet kan få sina grundläggande behov tillgodosedda. En kommun som ordnar boende för en utlänning efter anvisning har motsvarande ansvar.

Migrationsverkets ansvar enligt första stycket gäller även för den som inte bor på det tilldelade asylboendet av sådana skäl som anges i 6 kap. 3 § andra stycket.

4 kap. Områdesbegränsning och kontrollåtgärder

Områdesbegränsning

1 § En asylsökande och en utlänning med avlägsnandebeslut får inte lämna det län där det tilldelade asylboendet finns.

Om utlänningen inte bor på det tilldelade asylboendet av sådana skäl som anges i 6 kap. 3 § andra stycket, får utlänningen inte lämna det län där han eller hon bor.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att utöka områdena enligt första och andra styckena med en eller flera angränsande kommuner.

2 § Migrationsverket ska ge en utlänning tillstånd att tillfälligt vistas utanför ett område som avses i 1 §, om det finns särskilda skäl.

Närvarokontroll på asylboendet

3 § En asylsökande som har fyllt 16 år och bor på det tilldelade asylboendet ska medverka vid närvarokontroll på boendet. En asylsökande som har meddelats ett beslut om anmälningsskyldighet enligt 5 § behöver dock inte medverka vid sådan närvarokontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omfattningen av närvarokontrollerna.

4 § Migrationsverket ska ge en asylsökande tillstånd att inte medverka vid närvarokontroll, om det finns särskilda skäl.

Anmälningsskyldighet

5 § Migrationsverket får besluta att en asylsökande som har fyllt 16 år ska anmäla sig till verket vid en viss angiven tidpunkt eller vid vissa angivna tidpunkter för att säkerställa att beslut enligt 3 kap. 3 § följs eller om det finns risk för att den asylsökande avviker.

Vid bedömningen av om det finns risk för att den asylsökande avviker ska 1 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716) tillämpas.

6 § En utlänning med avlägsnandebeslut som har fyllt 16 år ska anmäla sig till Migrationsverket tre dagar i veckan på det asylboende där utlänningen har tilldelats plats.

7 § Migrationsverket ska ge en utlänning med anmälningskyldighet enligt 5 eller 6 § tillstånd att inte närvara vid ett anmälningsstillfälle, om det finns särskilda skäl.

Underrättelse om bostadsadress

8 § En asylsökande som ordnar boende på egen hand ska hålla Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress.

5 kap. Sysselsättning

Samhällsintroduktion

1 § En utlänning som omfattas av denna lag ska delta i samhällsintroduktion, om han eller hon har fyllt 16 år. Det gäller dock inte om utlänningen med hänsyn till sina personliga förhållanden har synnerliga skäl att inte delta.

Migrationsverket ska ordna samhällsintroduktionen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omfattningen av samhällsintroduktionen.

Svenskundervisning och annan sysselsättning

2 § En utlänning som omfattas av denna lag får ges tillfälle att delta i svenskundervisning. Utlänningen får också delta i skötseln av asylboendet och annan sysselsättning som bidrar till att göra vistelsen meningsfull.

3 § En utlänning som deltar i sysselsättning enligt 2 § ska inte anses som arbetstagare.

Utlänningen ska dock likställas med arbetstagare vid tillämpning av 2 kap. 1–9 §§, 3 kap. 1–4 och 6–13 §§, 4 kap. 1–4 och 8–10 §§, 5 kap. 1–3 §§ samt 7–9 kap. arbetsmiljölagen (1977:1160).

Det som sägs om arbetsgivare i arbetsmiljölagen ska gälla den som ansvarar för den verksamhet som utlänningen deltar i.

4 § Om en utlänning ska delta i sysselsättning som avses i 2 § och som tillhandahålls av någon annan än Migrationsverket ska ett skriftligt avtal om villkoren för sysselsättningen träffas mellan verket och den som tillhandahåller sysselsättningen. Migrationsverket får uppdra åt andra att träffa sådana avtal.

Strider en överenskommelse mellan den som tillhandahåller sysselsättningen och en utlänning mot ett avtal som avses i första stycket är överenskommelsen ogiltig.

Tillträde till arbetsmarknaden

5 § En asylsökande och ett ensamkommande barn får undantas från kravet i utlänningslagen (2005:716) på arbetstillstånd endast om

utlännings ärende om uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 § den lagen inte har avgjorts inom sex månader från det att ansökan lämnades in och förutsatt att förseningen inte beror på utlännings ärende.

Migrationsverket avgör om förutsättningarna enligt första stycket är uppfyllda.

6 kap. Dagersättning och särskilt bidrag

Allmänna villkor för rätt till dagersättning och särskilt bidrag

1 § En utlännings ärende omfattas av denna lag har rätt till bistånd i form av dagersättning och särskilt bidrag om utlännings ärende saknar inkomst eller egna tillgångar och, i tillämpliga fall, uppfyller villkoren i 3–6 §§.

Dagersättning lämnas för den dagliga livsföringen. Särskilt bidrag lämnas för annat angeläget behov.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. grunderna för beräkningen av sådan dagersättning och sådant särskilt bidrag som avses i 1 §, och

2. i vilka fall det särskilda bidraget får beviljas.

Särskilda villkor för asylsökande och utlännings ärende med avlägsnandebeslut

3 § En asylsökande och en utlännings ärende med avlägsnandebeslut har rätt till dagersättning och särskilt bidrag endast om utlännings ärende bor enbart på det tilldelade asylboendet.

Första stycket gäller inte för en utlännings ärende som

1. bor tillsammans med en medlem av den närmaste familjen som är bosatt i Sverige, eller

2. med hänsyn till sina personliga förhållanden har synnerliga skäl att inte bo på asylboende.

4 § En asylsökande som har fyllt 16 år har rätt till dagersättning endast om den asylsökande medverkar till att klarlägga sin identitet.

En utlännings ärende med avlägsnandebeslut som har fyllt 16 år har rätt till dagersättning endast om utlännings ärende medverkar till åtgärder för att beslutet ska kunna verkställas.

Särskilda villkor för utlännings ärende med uppehållstillstånd och tillfälligt skydd

5 § En utlännings ärende med uppehållstillstånd och en utlännings ärende med tillfälligt skydd har rätt till dagersättning och särskilt bidrag endast om utlännings ärende befinner sig i landet och håller Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress. Underrättelseskyldigheten gäller inte om utlännings ärende bor på ett asylboende.

6 § En utlännings ärende med uppehållstillstånd har rätt till dagersättning och särskilt bidrag endast om utlännings ärende fullgör sin anmälningsskyldighet enligt 26 § folkbokföringslagen (1991:481).

Nedsättning av dagersättning

7 § Dagersättningen får sättas ned för en utlänning som har fyllt 18 år om utlänningen försvårar utredningen i ett pågående ärende om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan. Ersättningen får inte sättas ned i den del som är avsedd att täcka utgifter för utlänningens egen mathållning.

Om utlänningen efter en nedsättning av dagersättningen på nytt försvårar utredningen i ärendet genom att hålla sig undan får ersättningen sättas ned helt om utlänningen erbjuds plats på ett asylboende där fri kost ingår.

8 § Dagersättningen får sättas ned helt för en utlänning under

1. två till fyra veckor om utlänningen gjort sig skyldig till allvarlig misskötsamhet på ett asylboende,

2. en vecka för varje dag som utlänningen inte följt skyldigheten att inte lämna ett begränsat område enligt 4 kap. 1 §,

3. två veckor för varje tillfälle som utlänningen inte följt sin anmälnings-skyldighet enligt 4 kap. 5 §, eller

4. en vecka om utlänningen för andra gången inom en månads tid inte följt anmälnings-skyldigheten enligt 4 kap. 6 §.

Dagersättningen får inte sättas ned enligt första stycket 2–4 till följd av omständigheter som utlänningen inte rått över.

Ändring av beslut om dagersättning och särskilt bidrag

9 § Migrationsverket får ändra ett beslut om dagersättning eller särskilt bidrag när något förhållande som påverkar rätten till eller storleken på ersättningen har förändrats.

7 kap. Återbetalningsskyldighet och återkrav

Förutsättningar för återbetalningsskyldighet

1 § En mottagare av dagersättning eller särskilt bidrag enligt denna lag är återbetalningsskyldig om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller inte lämna de uppgifter som mottagaren är skyldig att lämna har orsakat att ersättning har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp, eller

2. ersättning i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och mottagaren har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Återkrav

2 § Om en mottagare är återbetalningsskyldig ska Migrationsverket återkräva det felaktigt utbetalda beloppet.

Avbetalning och anstånd

3 § Migrationsverket får träffa avtal med den återbetalningsskyldige om avbetalning eller bevilja anstånd med betalningen.

Ränta ska tas ut på det obetalda beloppet från den dag då avtalet om avbetalningsplan träffades eller anståndet beviljades, dock inte för tid innan det återkrävda beloppet har förfallit till betalning. Ränta ska tas ut

efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

Dröjsmålsränta

4 § Om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) tas ut på det obetalda beloppet. Detsamma gäller när ett avtal har träffats om en avbetalningsplan eller den återbetalningsskyldige har beviljats anstånd med betalningen och betalning inte sker inom den tid som följer av avtalet eller beslutet om anstånd.

Avstående från återkrav

5 § Migrationsverket får helt eller delvis avstå från ett krav på återbetalning eller ränta om det med hänsyn till den återbetalningsskyldiges personliga eller ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter finns särskilda skäl för det.

Avdrag på ersättning

6 § Migrationsverket får, vid en utbetalning av ersättning enligt denna lag till den som är återbetalningsskyldig, dra av ett skäligt belopp i avräkning mot det återkrävda beloppet. Avdrag får även göras för ränta som den återbetalningsskyldige ska betala.

8 kap. Tvångsåtgärder

1 § Om Migrationsverket begär det ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt denna lag som innebär att en utlänning ska lämna sin plats vid ett asylboende.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 eller 10 a § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

2 § Migrationsverket får undersöka det boendetrymme och de slutna förvaringsställen som en utlänning disponerar på ett asylboende, om

1. det kan misstänkas att utlänningen inte bor enbart på asylboendet, och
2. undersökningen behövs för att kunna bedöma om utlänningen uppfyller villkoret för dagersättning och särskilt bidrag i 6 kap. 3 § första stycket.

Undersökningen ska genomföras i närvaro av ett vittne. All den hänsyn som omständigheterna medger ska iakttas.

9 kap. Processuella frågor och tystnadsplikt

Rätt att föra talan

1 § En utlänning som har fyllt 16 år har rätt att själv föra sin talan i mål eller ärenden enligt denna lag.

När beslut gäller

2 § Beslut i fråga om bistånd enligt denna lag gäller omedelbart, förutom beslut om återkrav enligt 7 kap. 2 §. Även ett beslut om att genomföra en undersökning enligt 8 kap. 2 § gäller omedelbart.

Delgivning

3 § I mål eller ärenden enligt denna lag får delgivning inte ske enligt 34–38 eller 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). I mål vid allmän förvaltningsdomstol får dock delgivning ske enligt 48 § första stycket i samma lag, om utlänningen har lämnat landet.

Tystnadsplikt

4 § Den som är eller har varit verksam inom boendeverksamhet som drivs av enskild på uppdrag av Migrationsverket enligt 2 kap. 2 § får inte obehörigen röja vad han eller hon då har fått veta om enskildas personliga förhållanden.

10 kap. Överklagande av beslut

1 § Migrationsverkets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut om anvisning till en kommun att ordna boende och beslut om tilldelning av eller erbjudande om boendeplats får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 § Migrationsverkets beslut överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets utlänningen bodde när beslutet fattades.

11 kap. Möjligheter att meddela föreskrifter om undantag från lagen

1 § Om tillströmningen av utlänningar som omfattas av denna lag har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande och det är nödvändigt för att behovet av platser på asylboenden ska kunna tillgodoses, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om undantag från

1. skyldigheten för en utlänning att inte lämna ett län enligt 4 kap. 1 §,
2. närvarokontrollen enligt 4 kap. 3 §, och
3. anmälningsskyldigheten enligt 4 kap. 5 eller 6 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan under de förutsättningar som anges i första stycket med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om undantag från villkoret att bo på

ett tilldelat boende för rätt till dagersättning och särskilt bidrag enligt 6 kap. 3 §.

2 § Regeringen får meddela föreskrifter som avviker från denna lag, om Sverige är i krig eller krigsfara eller det råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige har varit i krig eller krigsfara.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.
2. Genom lagen upphävs lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
3. Den upphävda lagen gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
4. Lagen tillämpas inte för en utlänning vars rätt till bistånd har upphört enligt 11 § första stycket 1 i den upphävda lagen så länge utlänningen har uppehållstillstånd.
5. Vid tillämpningen av 1 kap. 4 och 5 §§ ska med en sådan utlänning som avses i 3 § första stycket jämföras en utlänning vars rätt till bistånd enligt den upphävda lagen har upphört efter det att uppehållstillstånd har beviljats eller utlänningen lämnat Sverige.
6. Beslut enligt den upphävda lagen om anvisning till en kommun att ordna boende samt om tilldelning av eller erbjudande om boendeplats ska anses som beslut enligt den nya lagen.

2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 12 § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

12 §¹

Till den som enligt utlänningslagen (2005:716) behöver ha uppehållstillstånd i Sverige får bosättningsbaserade förmåner lämnas tidigast från och med den dag då ett sådant tillstånd börjar gälla men inte för längre tid tillbaka än tre månader före det att tillståndet beviljades. Om det finns synnerliga skäl, får förmåner lämnas även om uppehållstillstånd inte har beviljats.

Till den som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får bosättningsbaserade förmåner lämnas utan hinder av att tillståndet har upphört att gälla, om en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla *och ansökan avser ett fortsatt tillstånd på samma grund eller på en sådan annan grund som enligt 5 kap. 18 § andra stycket 8 b, 5 b kap. 15 § andra stycket 3 eller 6 a kap. 4 § andra stycket 10 utlänningslagen kan beviljas efter inresan eller ett nytt tillstånd med stöd av någon bestämmelse i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå*. Om ansökan avslås får förmåner lämnas till dess att utlänningsens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen har löpt ut. Om avslagsbeslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa får förmåner lämnas till dess att beslutet har fått laga kraft.

Förmåner enligt första stycket lämnas inte för tid då *bistånd enligt*

Till den som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får bosättningsbaserade förmåner lämnas utan hinder av att tillståndet har upphört att gälla, om en ansökan om *nytt eller fortsatt uppehållstillstånd* har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla. Om ansökan avslås får förmåner lämnas till dess att utlänningsens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen har löpt ut. Om avslagsbeslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa får förmåner lämnas till dess att beslutet har fått laga kraft.

Förmåner enligt första stycket lämnas inte för tid då *den försäk-*

¹ Senaste lydelse 2024:1221.

*lagen (1994:137) om mottagande rade omfattas av mottagandelagen
av asylsökande m.fl. har lämnats (2026:000).
till den försäkrade, om förmånerna
är av motsvarande karaktär.*

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

3 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § arbetsmiljölagen (1977:1160)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §²

För deltagare i arbetsmarknadspolitiska program är denna lag tillämplig i den utsträckning som framgår av 7 § lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

För deltagare i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som har anvisats av socialnämnd är denna lag tillämplig i den utsträckning som framgår av 12 kap. 6 § socialtjänstlagen (2025:400).

<p>För dem som Migrationsverket ger sysselsättning enligt 4 § <i>lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.</i> är denna lag tillämplig i den utsträckning som framgår av 5 § <i>lagen om mottagande av asylsökande m.fl.</i></p>	<p>För dem som Migrationsverket ger sysselsättning enligt 5 kap. 2 § <i>mottagandelagen (2026:000)</i> är denna lag tillämplig i den utsträckning som framgår av 5 kap. 3 § <i>mottagandelagen.</i></p>
--	---

Att denna lag i vissa fall, utöver vad som framgår av 2 § första stycket andra meningen, gäller även utomlands framgår av 5 § lagen (2010:449) om Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

¹ Lagen omtryckt 1991:677.

² Senaste lydelse 2025:406.

4 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:145 Föreslagen lydelse

8 kap.

12 §²

Bistånd enligt *lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.* och *lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten är skattefria.* Bistånd enligt *mottagandelagen (2026:000) och lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten är skattefria.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.
  2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för bistånd som har lämnats enligt den upphävda *lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.*

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2026:000.

5 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 a § och 3 kap. 4 a § studiestödslagen (1999:1395) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 a §¹

Studiehjälp får lämnas till studerande som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd även efter det att tillståndet har upphört att gälla om den studerande har ansökt om ett fortsatt tillstånd *på samma grund eller om ett nytt tillstånd med stöd av någon bestämmelse i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå* och ansökan har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla. Om ansökan avslås får studiehjälp lämnas till dess att utlänningsens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen (2005:716) har löpt ut. Om avslagsbeslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa får studiehjälp lämnas till dess att beslutet har fått laga kraft.

Studiehjälp får lämnas till studerande som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd även efter det att tillståndet har upphört att gälla om den studerande har ansökt om ett fortsatt tillstånd *som avses i 4 § fjärde stycket eller i 4 b §* och ansökan har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla. Om ansökan avslås får studiehjälp lämnas till dess att utlänningsens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen (2005:716) har löpt ut. Om avslagsbeslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa får studiehjälp lämnas till dess att beslutet har fått laga kraft.

3 kap.

4 a §²

Studiemedel får lämnas till studerande som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd även efter det att tillståndet har upphört att gälla om den studerande har ansökt om ett fortsatt tillstånd *på samma grund eller om ett nytt tillstånd med stöd av någon bestämmelse i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå* och ansökan har

Studiemedel får lämnas till studerande som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd även efter det att tillståndet har upphört att gälla om den studerande har ansökt om ett fortsatt tillstånd *som avses i 4 § fjärde stycket eller i 4 b §* och ansökan har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla. Om ansökan avslås får

¹ Senaste lydelse 2021:770.

² Senaste lydelse 2021:770.

kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla. Om ansökan avslås får studiemedel lämnas till dess att utlänningens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen (2005:716) har löpt ut. Om avslagsbeslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa får studiemedel lämnas till dess att beslutet har fått laga kraft.

studiemedel lämnas till dess att utlänningens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen (2005:716) har löpt ut. Om avslagsbeslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa får studiemedel lämnas till dess att beslutet har fått laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter för tillhandahållande av information som behövs inom

1. Försäkringskassans, Centrala studiestödsnämndens eller arbetslöshetskassornas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd,

2. Skatteverkets verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av skatt,

3. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens verksamhet som avser tillsyn och uppföljning samt utfärdande av sådana intyg som visar rätten att med bibehållen arbetslöshetsersättning söka arbete i något annat land,

4. Kronofogdemyndighetens verksamhet som underlag för bedömning enligt 4 kap. utsköningsbalken av i vilken utsträckning en gäldenär har utmättningsbar egendom,

5. socialnämndernas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. socialtjänstlagen (2025:400),

6. Migrationsverkets verksamhet som underlag för beslut om bistånd enligt *lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.*,

6. Migrationsverkets verksamhet som underlag för beslut om bistånd enligt *mottagandelagen (2026:000)*,

7. leverantörers verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen,

8. Utbetalningsmyndighetens verksamhet, och

9. kommunernas verksamhet som avser kommunal vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingen får även behandla personuppgifter för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen eller till någon annan för att fullgöra *uppgiftslämnandet* i enlighet med lag eller förordning.

Arbetsförmedlingen får även behandla personuppgifter för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen eller till någon annan för att fullgöra *uppgiftslämnande* i enlighet med lag eller förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

¹ Senaste lydelse 2025:704.

7 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 13 § utlänningslagen (2005:716) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

13 §

En utlänning som hålls i förvar har rätt att få sådan dagersättning och sådant särskilt bidrag som avses i 17 och 18 §§ lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

En utlänning som hålls i förvar har rätt att få sådan dagersättning och sådant särskilt bidrag som avses i 6 kap. 1 § mottagandelagen (2026:000).

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §¹

Kommuners och regioners skyldighet att ta hand om dem som omfattas av ett utrymningsbeslut och utläningar som söker skydd i Sverige regleras i socialtjänstlagen (2025:400), hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och *lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.*

Kommuners och regioners skyldighet att ta hand om dem som omfattas av ett utrymningsbeslut och utläningar som söker skydd i Sverige regleras i socialtjänstlagen (2025:400), hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och *mottagandelagen (2026:000).*

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

¹ Senaste lydelse 2025:432.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

dels att 4 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 6 a §, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

*Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Skärpta regler om uppsikt och förvar*

4 §¹

Denna lag omfattar utlänningar som

1. har ansökt om internationellt skydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 av den 14 maj 2024 om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU och som inte är folkbokförda här i landet,

2. har ansökt om eller beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd med stöd av bestämmelserna i 21 kap. 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) och som inte är folkbokförda här i landet,

3. hålls i förvar enligt 10 kap. utlänningslagen och som inte har placerats i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest,

4. vistas här med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 eller 15 d § utlänningslagen, eller

5. har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket utlänningslagen.

Sådana utlämningar som avses i första stycket 1 eller 2 omfattas av lagen även om de har meddelats ett beslut om avvisning, utvisning eller återvändande. Det gäller dock inte en utlämning som håller sig undan så att beslutet inte kan verkställas.

1. har ansökt om internationellt skydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 av den 14 maj 2024 om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU, även om de har meddelats ett beslut om avvisning, utvisning eller återvändande,

2. har ansökt om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd med stöd av bestämmelserna i 21 kap. 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716), även om de har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning,

En utlämning som avses i första stycket 1 eller 2 omfattas dock inte av lagen, om han eller hon

1. har uppehållstillstånd och är folkbokförd här i landet, eller

¹ Senaste lydelse 2026:000.

2. håller sig undan så att ett beslut om avvisning, utvisning eller återvändande inte kan verkställas.

Läkemedel och andra varor

6 a §

En region ska erbjuda utlänningar som avses i 4 § sådana läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna enligt lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. En region ska även erbjuda utlänningar som inte har fyllt 18 år sådana varor som avses i 18 § lagen om läkemedelsförmåner m.m.

Första stycket gäller endast de läkemedel och andra varor som förskrivs i samband med vård som ges med stöd av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

10 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att 29 kap. 2 § skollagen (2010:800) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:145 Föreslagen lydelse

29 kap.

2 §¹

Med bosatt i landet avses i denna lag den som ska vara folkbokförd här enligt folkbokföringslagen (1991:481).

Som bosatt i landet ska vid tillämpningen av denna lag anses även den som inte är folkbokförd här men som

1. omfattas av 1 § första stycket eller 1 a § första stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,

2. vistas här med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716),

3. har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiz, å andra sidan, om fri rörlighet för personer,

4. är familjemedlem till en person som tillhör en främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning eller som avses i 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall och som inte omfattas av 3,

5. vistas här utan stöd av myndighetsbeslut eller författning, eller

6. har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket utlänningslagen.

Har ett beslut om avvísning eller utvisning meddelats mot någon som avses i andra stycket 1 ska denne fortfarande anses vara bosatt i Sverige på den grunden till dess att han eller hon lämnar landet. Om den som avvisats eller utvisats håller sig undan så att beslutet inte kan verkställas ska personen dock anses som bosatt i Sverige på den grund som anges i andra stycket 5.

Begränsningar i rätten till utbildning för dem som avses i andra stycket följer av 3 §.

Första stycket gäller inte för en utlännning som omfattas av mottagandelagen, eller som avses i 1 kap. 6 § 2 i den lagen, och inte har uppehållstillstånd. En sådan utlännning ska vid tillämpningen av lagen anses som bosatt i landet på den grund som anges i andra stycket 1.

¹ Senaste lydelse 2026:000.

Första stycket gäller inte för en utlänning som har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket utlänningslagen. En sådan utlänning ska vid tillämpningen av lagen anses som bosatt i landet endast på den grund som anges i andra stycket 6.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

11 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2025:400)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 2 § socialtjänstlagen (2025:400) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:145 Föreslagen lydelse

10 kap.

2 §¹

Den som omfattas av *lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. har inte rätt till sådana insatser enligt 11 kap. 1 § eller sådant ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. 1 § som motsvarar förmåner enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. Han eller hon har inte heller rätt till ekonomiskt bistånd för bostadskostnader.*

Den som omfattas av lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten har inte rätt till ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. 1 §.

Den som omfattas av *mottagandelagen (2026:000) eller lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten har inte rätt till ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. 1 §.*

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

¹ Senaste lydelse 2026:000.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten

Härigenom föreskrivs att 2 och 13 §§ lagen (2026:000) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:145   *Föreslagen lydelse*

2 §

Vid tillämpningen av denna lag gäller följande bestämmelser i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

1. 2 § första stycket om Migrationsverkets ansvar,

2. 2 § andra stycket och 3 § andra och tredje styckena om ensamkommande barn,

3. 4–7 §§ om sysselsättning,

4. 15 § om betalning av skäligt belopp till Migrationsverket i vissa fall,

5. 20 § om rätt att föra talan,

6. 21 § om delgivning, och

7. 24 § om tystnadsplikt.

Vid tillämpningen av denna lag gäller följande bestämmelser i mottagandelagen (2026:000).

1. 2 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket om Migrationsverkets ansvar,

2. 2 kap. 3 och 8 §§ och 3 kap. 6 och 7 §§ om ensamkommande barn,

3. 3 kap. 8 § om betalning av skäligt belopp till Migrationsverket i vissa fall,

4. 5 kap. 2–4 §§ om sysselsättning,

5. 9 kap. 1 § om rätt att föra talan,

6. 9 kap. 3 § om delgivning, och

7. 9 kap. 4 § om tystnadsplikt.

13 §

Migrationsverkets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Migrationsverkets beslut att anvisa en kommun att ordna boendet för ensamkommande barn enligt 3 § andra stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. och om tilldelning av boendeplats enligt 5 § första stycket denna lag får dock inte överklagas.

Migrationsverkets beslut får överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets utlänningen vistades när beslutet fattades.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Lydelse enligt bet. 2025/26:JuU35 Utskottets förslag

1 kap.

4 §

För deltagare i arbetsmarknadspolitiska program är denna lag tillämplig i den utsträckning som framgår av 7 § lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

För deltagare i praktik, annan kompetenshöjande verksamhet eller aktivitet som har anvisats av socialnämnd är denna lag tillämplig i den utsträckning som framgår av 12 kap. 6 § socialtjänstlagen (2025:400).

För dem som Migrationsverket ger sysselsättning enligt 4 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. är denna lag tillämplig i den utsträckning som framgår av 5 § lagen om mottagande av asylsökande m.fl.

För dem som Migrationsverket ger sysselsättning enligt 5 kap. 2 § mottagandelagen (2026:000) är denna lag tillämplig i den utsträckning som framgår av 5 kap. 3 § mottagandelagen.

Att denna lag i vissa fall, utöver vad som framgår av 2 § första stycket andra meningen, gäller även utomlands framgår av 5 § lagen (2010:449) om Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser och 1 § lagen (2026:000) om arbetsmiljölagens tillämplighet för arbetstagare inom Kriminalvården vid tjänstgöring i en kriminalvårdsanstalt utomlands.